

דף לימוד לשבועות

חג השבועות מתן תורה - דף לימוד יסודי בוגרים

רקע: בתורה נצטוונו לספור חמישים יום מחג הפסח ועד לחג השבועות ימים אלו נקראים ספירת העומר. לפי המסורת ביום זה ירד משה מסיני ועם ישראל קיבל את התורה.

בדף זה נלמד על קביעת מועד חג מתן תורה בשבועות, מעמד הר סיני ועל עשרת הדיברות. עבודה מהנה

איזה שמות אתם מכירים לחג השבועות בנוסף לחג השבועות?
(אם אינכם יודעים ענו בסוף הפעילות)

_____ , _____ , _____

קביעת התאריך לחג השבועות

זמן מועדי ישראל מופיע לנו במדויק בתורה. חודש והתאריך בחודש. פרט לחג השבועות. לקביעת מועד זה קיבלו בתורה דרך לחשב ובנוסף זמן המועד עבר במסורת ישראל קראו את הפסוקים הבאים וענו על השאלה.

ספר ויקרא פרק כ"ג פסוקים ט"ו - י"ז

" וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאתכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימות תהיינה. טז עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה לה'. ממושבתיכם תביאו לחם תנופה שתים שני עשרנים סלת תהיינה חמץ תאפינה בפורים לה' "

ספר דברים פרק ט"ז פסוקים ט' - י"א

" שבעה שבעת תספר לה מהחל חרמש בקמה תחל לספור שבעה שבעות. ועשית חג שבעות לה' אלהיך מסת נדבת ידך אשר תתן באשר יברכה ה' אלהיך ושמחת לפני ה' אלהיך אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך והגר והיתום והאלמנה אשר בקרבך במקום אשר יבחר ה' אלהיך לשכון שמו שם "

1. לפי הפסוקים בויקרא ובדברים כיצד חכמים חישבו את המועד?
2. מאיזה חג אנו מתחילים לספור? מה הביטויים שסייעו לכם לגלות זאת?
(סמנו אותם במדגיש)
3. איך אנו קוראים לחמישים הימים שאנו סופרים?

מעמד הר סיני מופיע בספר שמות פרק י"ט פסוקים א-כ"ד קראו את הפסוקים וענו על

השאלות

"בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינַי: ... וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו ה' מִן־הַהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יִעֲקֹב וְתֹגִיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאֲשָׂא אֶתְכֶם עַל־כְּנָפֵי נְשָׁרִים וָאֲבֵא אֶתְכֶם אֵלַי: וְעַתָּה אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי וְשִׁמַּרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי וְהִיִּיתֶם לִי סֹגְלָה מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי כָל־הָאָרֶץ: וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מִמְּלֶכֶת כְּהֻנִּים וְגוֹי קָדוֹשׁ אֵלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבַּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם וַיִּשָּׂם לִפְנֵיהֶם אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֹהִים אֲשֶׁר צִוָּהוּ ה': וַיַּעֲזְבוּ כָל־הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כָּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁבַּע מֹשֶׁה אֶת־דְּבָרֵי הָעָם אֶל־ה': וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה אֲנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הָעֶנָן בְּעַבֹּר וְשָׁמַע הָעָם בְּדִבְרֵי עַמְּךָ וְגַם־כִּי יֹאמְרִינוּ לְעוֹלָם וַיִּגַּד מֹשֶׁה אֶת־דְּבָרֵי הָעָם אֶל־ה': וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֶךְ אֶל־הָעָם וְקִדַּשְׁתָּם הַיּוֹם וּמָחָר וּכְבַּסוּ שְׂמֹלֹתֶם: וְהָיוּ נֹכְחִים לְיְיָ הַשְּׁלִישִׁי כִּי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יֵרֵד ה' לַעֲיֹנִי כָל־הָעָם עַל־הָר סִינַי: וְהִגַּבְלָתָ אֶת־הָעָם סָבִיב לֵאמֹר הִשְׁמָרוּ לָכֶם עֲלֹת בְּהָר וְנִגַּע בְּקִצְחוֹ כָּל־הַנִּגַּע בְּהָר מוֹת יוֹמָת: לֹא־תִגַּע בּוֹ יָד כִּי־סִקּוֹל יִסְקַל אוֹיֶיְיָהּ אִם־בְּהֵמָה אִם־אִישׁ לֹא יִחְיֶה בַּמִּשְׁךְ הַיֵּבֶל הֵמָּה יַעֲלוּ בְּהָר: וַיֵּרֵד מֹשֶׁה מִן־הָהָר אֶל־הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וַיְכַבְּסוּ שְׂמֹלֹתֶם: וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם הָיוּ נֹכְחִים לְשִׁלְשֶׁת יָמִים אֶל־תִּגְשׁוּ אֶל־אִשָּׁה: וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּהֲיִית הַבֶּקָר וַיְהִי קֹלֶת וּבְרָקִים וַעֲנַן כָּבֵד עַל־הָהָר וְקוֹל שִׁפְר חֲזַק מְאֹד וַיִּיחַר־דָּם כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה: וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם לִקְרַאת הָאֱלֹהִים מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּתִּיצְבוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר: וְהָר סִינַי עָשָׂן כְּלוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יֵרֵד עָלָיו ה' בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׂנוֹ כְּעָשָׂן הַכֹּבֵשֶׁן וַיִּיחַר־דָּם כָּל־הָהָר מְאֹד: וַיְהִי קוֹל הַשִּׁפְר הוֹלֵךְ וְחֲזַק מְאֹד מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל: וַיֵּרֵד ה' עַל־הָר סִינַי אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא ה' לְמֹשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה כֹּא וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה רֵד הַעֵד בְּעַם פְּנִי־הָרָסוּ אֶל־ה' לְרֹאוֹת וְנִפְל מִמֶּנּוּ רַב: וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּגָּשִׁים אֶל־ה' יִתְקַדְּשׁוּ פֶּן־יִפְרָץ בָּהֶם ה': וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־ה' לֹא־יֻכַּל הָעָם לַעֲלֹת אֶל־הָר סִינַי כִּי־אַתָּה הַעֲדַתָּה בְּנֹו לֵאמֹר הִגַּבֵּל אֶת־הָהָר וְקִדַּשְׁתָּו כֹּד וַיֹּאמֶר אֵלָיו ה' לֶךְ־יֵרֵד וְעֲלִיתָ אִתָּה וְאַהֲרֹן עַמְּךָ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם אֶל־יְהֹרָסוּ לַעֲלֹת אֶל־ה' פֶּן־יִפְרָצוּ בָּם כֹּה וַיֵּרֵד מֹשֶׁה אֶל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם {ס}

1. חכמים חיברו את חג השבועות לחג מתן תורה, לפי הפסוקים מה עזר להם לקבל את החיבור הזה?

2. כיצד מכנה ה' את בני ישראל?

3. "וְאֲשָׂא אֶתְכֶם עַל־כְּנָפֵי נְשָׁרִים" – רש"י: כנשר הנושא גוזליו על כנפיו; שכל שאר העופות נותנים את בניהם בין רגליהם, לפי שמתיראין מעוף אחר שפורח על גביהם, אבל הנשר הזה אינו מתירא אלא מן האדם שמא יזרוק בו חץ, לפני שאין עוף פורח על גביו, לכך נותנו על כנפיו, אמר: מוטב יכנס בי ולא בבני.

א. כתבו במילים שלכם את המשל והנמשל

ב. חשבו עם אבא ואמא על מצב בו הרגשתם שהם מגינים עליכם.

4. מה ההכנות שצריכים בני ישראל לעשות לפני קבלת התורה?

5. תארו את "התפאורה" של רגע קבלת התורה

במתן תורה עם ישראל קיבל על עצמו את עשרת הדיברות, עשרת הדיבות מופיעות פעמים בתורה נביא כאן את הציטוט מפרשת יתרו שמות פרק כ' פסוקים א'-י"ג

"וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאַמֵּר: אֲנִכִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי: לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכָל תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ: לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנִכִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֶקֶד עֹון אָבֹת עַל בְּנִים עַל שְׁלֹשִׁים וְעַל רִבְעִים לְשֹׁנָאִי: וְעַשֵּׂה חֶסֶד לְאֻלְפִים לְאֹהֲבֵי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתַי: לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא כִּי לֹא יִנָּקֶה ה' אֶת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת שְׁמוֹ לְשׁוֹא: זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ: שִׁשִּׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעֲשִׂיתָ כָּל מְלָאכָתְךָ: יוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַה' אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה כָּל מְלָאכָה אֹתָהּ וּבִנְךָ וּבִתְךָ עַבְדְּךָ וְאִמָּתְךָ וּבְהֶמְתְּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ: כִּי שִׁשִּׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם וַיִּנַּח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל כֵּן בֵּרַךְ ה' אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ: כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ לְמַעַן יֵאָרְכוּ יְמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: לֹא תִרְצַח לֹא תִנָּאֵף לֹא תִגְנוֹב לֹא תַעֲנֶה בְרֵעֶךָ עַד שֹׁקֶר: לֹא תַחֲמֹד בֵּית רֵעֶךָ לֹא תַחֲמֹד אִשְׁת רֵעֶךָ וְעַבְדוֹ וְאִמָּתוֹ וְשׁוֹרוֹ וְחֲמֹרוֹ וְכָל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ."

1. סמנו את עשרת הדברות במדגיש, מה שמופיע בחיוב צבעו בצהוב, מה שמופיע בשלילה סמנו בירוק.

2. בדיבר על השבת החל מפס' ז', מה אנחנו מצווים ביום זה? מי צריך לשמור את השבת? מה אתם הכי אוהבים בשבת?

3. הדיבר על כיבוד הורים מופיע בפסוק י"א מצווה זו אנו עושים יום יום. שוחחו עם אבא ואמא איך אתם מכבדים את ההורים, במה היתם רוצים להשתפר?

חשיבות לימוד התורה הוא חלק בלתי נפרד מאיתנו קראו את המשנה במסכת אבות ונסו להבין מה מלמד אותנו ר' יהושע בן לוי

פרק ו משנה ב

אמר רבי יהושע בן לוי, בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת אוי להם לבקרים מעלבוניה של תורה שכל מי שאינו עוסק בתורה נקרא נזוף, ואומר והלחת מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלחת, אל תקרא חרות אלא חרות, שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה, וכל מי שעוסק בתלמוד תורה הרי זה מתעלה, שנאמר וממתנה נחליאל ומנחליאל במות:

1. לפי המשנה ממי קיבלנו את התורה?

2. "שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה" איך חוקים והגבלות שכתובים בתורה יוצרים בעצם חרות- להיות אדם חופשי = בן חורין.

חזרו לשאלה הראשונה ובדקו אם עניתם נכון על כל השמות של חג השבועות
חג שמח